

Ceramik wyrobów ceramiki budowlanej

731401

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Głównym celem pracy ceramika jest wytwarzanie ceramiki poprzez uczestniczenie w kolejnych fazach produkcji wyrobu. Robotnik wykonuje prace przy przygotowaniu surowców, formowaniu wyrobów ceramicznych (ręcznie lub mechanicznie), suszy i wypala wyroby w odpowiednich piecach. Uczestniczy także w montażu, demontażu, obsłudze i konserwacji aparatury i urządzeń stosowanych w produkcji oraz sporządza raporty z prac.

Asortyment wyrobów ceramiki budowlanej jest bardzo różnorodny. Obejmuje on produkcję ceramicznych materiałów budowlanych: cegła, bloki wielocegłowe, dachówka, kafle, porcelana sanitarna, kamionka kanalizacyjna, płytki ścienne i podłogowe.

O zadaniach i czynnościach ceramika budowlanego decyduje poziom technologiczno-organizacyjny i profil technologiczny produkcji. Typowym stanowiskiem w tym zawodzie jest operator maszyn i urządzeń do formowania wyrobów ceramiki budowlanej. Jego zadaniem jest formowanie półfabrykatów na prasie pasmowej, agregacie próżniowym lub prasie hydraulicznej.

Aby jednak formować półfabrykaty należy najpierw ocenić jakość

i przydatność masy ceramicznej. Najpierw mechanicznie lub ręcznie masa zostaje urobiona, nadaje jej się odpowiednią plastyczność i wilgotność. Bada się jej właściwości fornierskie, uziarnienie, zanieczyszczenie, gęstość, stopień zaprasowania, gładkość lica.

Do czynności operatora należy ustalenie parametrów zmiennych na prasie, obsługa kasetki, w której wypalany jest biskwit - czerep płytki przed oszkliwieniem, oraz włączanie przycisku uruchamiającego prasę.

Zdarza się również, że wykonywane są niestandardowe wyroby.

Ich wytwarzaniem zajmuje się formowacz ręczny nietypowych elementów ceramiki budowlanej. Modelarz, bo tak w zakładach ceramicznych nazywana jest ta osoba, ma za zadanie opracowanie i przygotowanie modelu gipsowego do produkcji. Do jego czynności należy przygotowanie zaczynu gipsowego i odlanie modelu z gipsu. Tak przygotowana forma - matka służy do dalszego powielania konkretnego wyrobu.

Innym typowym stanowiskiem dla ceramika jest stanowisko odlewnika. Może to być odlewnik ceramiki sanitarnej dla budownictwa lub odlewnik wyrobów ceramicznych.

Do ich zadań należą prace związane z odlewnictwem półfabrykatów ceramicznych o dużym stopniu trudności wykonania, skomplikowanym kształcie i konstrukcji. Mogą to być np. filizanki, talerzyki, kieliszki, cukiernice, ale również sedesy, umywalki, bidety, wanny itp.

Odlewnik odczytuje rysunki techniczne, określa przygotowanie masy lejnej - jej płynność, odpowietrzenie, czystość, ocenia przydatność do pracy form gipsowych, przygotowuje poszczególne części formy. Następnie odlewa różnymi sposobami i pojedynczo, bateryjnie, pod ciśnieniem półfabrykaty z masy porcelanowej, porcelitowej, fajansowej, porsanitowej, kamionkowej, kwasoodpornej i gospodarczej. Wykańcza na sucho i mokro odlane półfabrykaty, ocenia ich przydatność do dalszych operacji.

Do dodatkowych czynności może należeć klejenie i retuszowanie poszczególnych części wyrobów - galanterii figuralnej w zależności od konstrukcji.

Dla przykładu, poniżej zilustrowane zostaną czynności, jakie wykonuje odlewnik wyrobów ceramicznych jakim jest glazura łazienkowa.

Pracownik zalewa masą lejną formę gipsową wykonaną przez odlewacza form gipsowych. Po okresie 2 godzin rozbiera tę formę a otrzymaną kasety obrabia za pomocą noży. Następne kasety przez 24 godziny schną ustawione blisko pieca. Po tym czasie kasety ustawione na wózkach piecowych zatacza się do pieca, gdzie są wypalane przez 1 1/2 doby.

Odlewnik odpowiada za jakość wykonanej kasety. Z tym stanowiskiem ściśle współpracuje odlewacz form gipsowych.

Jego zadanie to wykonanie formy gipsowej poprzez zalanie masą gipsową formy tj. „matki”, wykonanej przez modelarza. Podczas pracy posługuje się wiertarką spełniającą rolę mieszadła, piłką do cięcia metalu, nożami.

Innym stanowiskiem w zakładach ceramicznych jest formowacz kształtowych wyrobów ceramicznych.

Pracownik ten ręcznie w zespole kształtowych wyrobów ceramicznych formuje takie półfabrykaty jak: kształtki, kamionkę kanalizacyjną, kształtowe płytki fajansowe i kamionkowe oraz ceramiczne półfabrykaty o

skomplikowanych kształtach i dużych gabarytach. Ocena jakości masy oraz jej przydatność do formowania (plastyczność, uziarnienie, wilgotność). Tnie masę na płyty o określonej grubości, zakłada i zdejmuje przy pomocy dźwigów formy gipsowe. Formuje ręcznie na podstawie rysunku warsztatowego takie wyroby jak: łuki, odgałęzienia kształtowe, krążki, podpory, spłuczki itp. Oczyszcza i wyrównuje powierzchnie, szkliwi uformowane półfabrykaty, sprawdza ich jakość.

Stanowiskiem stosunkowo rzadko występującym jest formowacz wyrobów ceramicznych na toczku.

Formuje on na toczku wyroby ceramiczne z masy porcelanowej, porcelitowej, fajansowej i kamionkowej jak i naczynia kamionkowe, osłony ogniotrwałe, izolatory niskiego i wysokiego napięcia, naczynia stołowe itp. Pracownik na tym stanowisku wykonuje szablony formierskie wg. rysunków i przygotowuje do pracy. Ustawia i reguluje toczek formierski a szczególnie wrzeciono i głowicę. Po sprawdzeniu przydatności do pracy masy formierskiej (plastyczność, wilgotność, czystość) formuje na toczku półfabrykaty.

W tym miejscu trzeba zaznaczyć , że pracownicy wszystkich wymienionych stanowisk oprócz czynności związanych ściśle ze swoją pracą muszą stale kontrolować jakość wyformowanych półfabrykatów, wykrywać ewentualne wady i zapobiegać ich powstawaniu. Do ich obowiązku należy również czyszczenie i konserwowanie używanych narzędzi, przyrządów

i urządzeń (np. dźwigi , przybory pomiarowe, wiertarki, piły, noże, suszarki, szlifierki), oraz przestrzeganie przepisów i zarządzeń bhp i ppoż.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Przemysł ceramiki budowlanej zaliczany jest do przemysłu wydobywczo - przetwórczego.

Bardzo często kopalnie, z których wydobywa się surowiec znajdują się w pobliżu lub na terenie zakładu (np. cegielnie).

Dalsze przetwarzanie surowca odbywa się w halach produkcyjnych. Panuje tu duży hałas, zapylenie, wilgoć. W nowoczesnych zakładach stosuje się piece tunelowe, gdzie wyroby ceramiczne załadowane na wózki przesuszają się w piecu, przechodząc kolejno wszystkie fazy wypalania, a ustawienie

i wyładunek wyrobów odbywa się poza obrębem pieca. Jednak temperatura w piecu, która wynosi + 1000 stopni C mimo izolacji ścian powoduje dość wysoką ciepłotę w jego okolicy.

Urządzenia mechaniczne w halach produkcyjnych to urządzenia o dużych wymiarach, należące do urządzeń ciężkich, pracujące w ruchu ciągłym i w pomieszczeniach zamkniętych.

Z uwagi na wymienione fizyczne warunki pracy, do chorób, które mogą być ich skutkiem należy pylica, nieżyty błon śluzowych górnych dróg oddechowych i uszkodzenie słuchu.

warunki społeczne

Praca w zakładzie ceramicznym ma charakter indywidualny w tym sensie, że każdy wykonuje sam pracę na swoim stanowisku. Ponieważ jednak związane jest to z linią produkcyjną poszczególne osoby muszą się kontaktować ustnie

i współpracować ze sobą. Najbardziej indywidualny charakter ma praca operatorów zautomatyzowanych urządzeń kontrolujących przebieg procesów produkcyjnych. Dokonują oni analizy pomiarów, nanoszą na specjalne druki i ewentualnie dokonują korekt.

warunki organizacyjne

Zależnie od wielkości zakładu jego produkcji i struktury, pracownicy zatrudnieni na wymienionych stanowiskach najczęściej pracują w zespołach zwanych brygadami. Podporządkowani są bezpośrednio brygadziście i mistrzowi, którzy nadzorują pracę,

egzekwują jej prawidłowe wykonanie, prowadzą rozliczenie oraz akceptują jakość i ilość wykonanej pracy.

W przypadku pracy urządzeń w ruchu ciągłym praca odbywa się w systemie czterobrygadowym. Praca ma charakter zrutynizowany, wymagane jest ubranie robocze. Pracownik na każdym stanowisku odpowiada za jakość wykonanego wyrobu.

Wymagania psychologiczne

Kandydat do zawodu ceramika powinien mieć przede wszystkim sprawne ręce i dobry wzrok.

Przydatna jest tolerancja na monotonię, ponieważ praca w tym zawodzie polega na wykonywaniu dość rutynowych czynności.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca ceramika zaliczana się do prac ciężkich. Z uwagi na to, że przebiega w dosyć uciążliwych warunkach (różnice temperatur, hałas, pył, pozycja stojąca) w zawodzie preferowani są mężczyźni. Ceramik powinien odznaczać się dobrym ogólnym stanem zdrowia i dobrą sprawnością ruchową.

Nie powinni podejmować pracy w tym zawodzie osoby cierpiące na żylaki, choroby płuc i serca oraz osoby ze skłonnością do uczuleń skóry. Stan zdrowia orzekany jest przez lekarza w danym zakładzie pracy.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Aby podjąć pracę w zawodzie wymagane jest posiadanie minimum wykształcenia zawodowego. Możliwość zdobycia kwalifikacji daje ukończenie specjalności ceramik, w jednym z typów szkół:

1. zasadniczej szkoły zawodowej
2. techników zawodowych i policealnych studiach zawodowych
3. kursach przyuczających do zawodu
4. Politechniki lub Akademii Górno-technicznej.

Czasami zatrudniani są pracownicy bez przygotowania, którzy w trakcie wykonywania pracy w brygadzie są wdrażani do zawodu. Po zdobyciu kwalifikacji mogą zdać egzamin przed komisją na terenie zakładu. Od robotnika wymagana jest wiedza ogólnozawodowa i specjalistyczna, przygotowanie zawodowe, praktyczne, odbywanie okresowych kursów BHP.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W zawodzie ceramika nie ma dużych możliwości awansu. Jednak pracownik poprzez swoją wzorową pracę może być przez swoich przełożonych wyróżniony wyższą pensją, wyższym stanowiskiem. Może być również typowany do podnoszenia swoich kwalifikacji w odpowiedniej dla niego formie szkolenia.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W zawodzie ceramika mogą podjąć pracę osoby starsze pod warunkiem jednak, że posiadają dobry stan zdrowia, doświadczenie zawodowe i nie przekroczyły 40 roku życia. Nie ma możliwości zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- formowacz wyrobów szklanych

Polecana literatura

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.